

Information and Communications Technologies **OECD Communications Outlook 2007**

Summary in Czech

Informační a komunikační technologie **Výhled OECD pro odvětví komunikací pro rok 2007**

Přehled v českém jazyce

Růst pomoci transformace

Po překonání krize roku 2000 podstupuje telekomunikační průmysl transformaci. Technologické změny a vývoj nových služeb ovlivňují hlavní obchodní činnosti telekomunikačních operátorů.

Hlasové služby zůstávají na telekomunikačních trzích zemí OECD, které nyní dosáhly tržeb ve výši 1 bilionu USD, klíčovým pohonem. Ale i hlasové služby a struktura telekomunikačních příjmů se vyvíjejí. Mobilní služby nyní tvoří až 40 % příjmů telekomunikací všech zemí OECD a mobilní předplatitelé převyšují předplatitele pevných linek poměrem 3 : 1. Na snížení cen za hlasové služby současně vyvíjejí silný tlak technologie, jakou je například služba VoIP (Voice over Internet Protocol). Vliv služby VoIP je patrný v cenách za mezinárodní hovory z pevných linek, které nyní mnozí operátoři služby VoIP zahrnují do paušálních předplatitelských programů. V důsledku toho je budoucnost toků hlasových příjmů nejistá.

Počet vysokorychlostních internetových připojení je jedním z hlavních důvodů, proč měly technologie jako VoIP takový vliv na trh. Širokopásmový přenos se v zemích OECD rychle stává dominantní technologií přístupu k internetu; 60 % předplatitelů internetu z celkového množství 256 milionů v oblasti, má nyní širokopásmové připojení. Nové příjmy z širokopásmového připojení pomohly operátorům vyrovnat snížení u příjmů z hlasových služeb.

Operátoři nyní na trhu běžně nabízejí multifunkční přístroje s videem, hlasovými a datovými funkcemi, aby si udrželi předplatitele a zároveň představili nové služby vytvářející příjmy. Uživatelé se nyní mohou přihlásit k multifunkčním programům založených na různých platformách, protože si operátoři na dříve rozdílných trzích začali konkurovat. To znamená, že kabeloví operátoři běžně nabízejí datové a hlasové služby,

zatímco mobilní operátoři doplňují své nabídky o datové a video balíčky a tradiční poskytovatelé telekomunikačních služeb nabízejí podobné multifunkční nabídky prostřednictvím svých sítí.

Spotřebitelé mají prospěch z odstraňování bariér mezi trhy, protože si nyní mohou vybrat podobné a nahraditelné služby od několika poskytovatelů. Odstraňování těchto bariér současně tlačí tvůrce regulačních předpisů, aby přehodnotili způsob, jakým jsou regulovány určité trhy. Tyto záležitosti mohou být citlivé, pokud jsou předpisy vztahující se k síti úzce svázané se sociální a kulturní politikou.

Transformace vedená konkurencí

Současná transformace telekomunikačních trhů je produktem vyšší konkurence. Trhy se zdravou úrovní konkurence byly první, kde se zavedly nové služby a přitažlivé cenové balíčky. V několika zemích OECD změnilo místní rozvázání smyčky konkurenční prostředí tím, že umožnilo několika poskytovatelům prodávat komunikační služby stejnou linkou. Konkurence založená na infrastruktuře, obvykle mezi kabelovými a telekomunikačními sítěmi, také přiměla operátory, aby vstoupili do tradičních obchodních sfér rivalů, a snížila ceny pro spotřebitele.

V posledních dvou letech vstoupily i městské sítě do konkurenčního prostředí telekomunikací. Za účelem zlepšení spojení pro obyvatele vybudovala různá města bezdrátové či vláknové přístupové sítě nebo předložila plány na jejich vybudování. Některé z těchto sítí byly vybudovány podle pravidel „otevřeného přístupu“, což vyžaduje, aby operátor sítě nabídl kapacitu jakémukoli poskytovateli služeb za stejných podmínek. V jiných oblastech se propagují nízkonákladové sítě Wi-Fi jako způsob zlepšování veřejných služeb a řešení problémů s digitálním rozdělením.

Náznaky změn

Nárůst širokopásmového internetového přístupu signalizoval změnu způsobu, jakým se poskytují telekomunikační služby a stanovují se jejich ceny. Trendy ukazují na zřetelný posun od placení za hlasové služby k placení za data, která se mohou také používat na přenos hlasu. Někteří operátoři nyní nabízejí paušální balíčky pro domácí a mezinárodní hlasová volání na pevné linky. Jiní představili paušální neomezené volání pro předplatitele mobilních služeb na skupinu předem zvolených čísel. Paušální stanovení ceny je dominantní strukturou i u širokopásmového přístupu v zemích OECD.

Paušální stanovení ceny se obvykle používá u konkrétních služeb. V posledních dvou letech jsme však svědky zavádění sdružování pevných a mobilních služeb. Různí operátoři nyní nabízejí telefony, které fungují mimo domov jako mobilní telefony, ale doma se přepínají na pevnou linku s funkcí Bluetooth nebo Wi-Fi. Takové nabídky jsou v první fázi, ale poukazují na to, že se rozdíl mezi pevnými a mobilními telefonními linkami snižuje.

Sdružené služby se na trhu nabízejí jako způsob omezení potřeby dvou předplacených telefonů (pevné linky a mobilního telefonu) a snížení nákladů spotřebitelů na telefonování. Za poslední dva roky ceny za všechny druhy telekomunikačních služeb ve skutečnosti obecně klesly, zatímco samotné služby se zlepšily. Spotřebitelé například platí obvykle méně za širokopásmové připojení, než tomu bylo před dvěma lety, přičemž rychlost připojení se obecně zvýšila.

Snížení cen a zlepšení služeb se nejzřetelněji projevuje na trzích, pro něž je charakteristická intenzivní konkurence. Konkurence může být produktem regulačních intervencí, jako v případě rozvázání místní smyčky, nebo výsledkem nové konkurence založené na infrastruktuře. Na telekomunikačních trzích se zvyšuje zejména konkurence mezi tradičními poskytovateli drátového přístupu a poskytovateli bezdrátového přístupu. Tyto dvě technologie se nemohou vzájemně dokonale nahradit, ale paušální datové služby na mobilních sítích začínají konkurovat širokopásmovému připojení do jednotlivých domácností. Maximální rozsah této nahraditelnosti není jasný, protože individuální požadavky na širokopásmové připojení mohou převýšit kapacitu bezdrátových sítí. Je však jisté, že určité datové služby mohou být jasně konkurenční jak na mobilních sítích, tak na pevných linkách.

Konkurence na telekomunikačních trzích bývala omezena na ostatní domácí operátory, ale uživatelé mohou nyní prostřednictvím širokopásmového připojení dostávat služby z libovolného místa na světě. Předplatitelé širokopásmového připojení v jedné zemi se mohou snadno přihlásit ke službě místních hovorů v jiné zemi, kterou dostávají prostřednictvím internetu. Domácí vysílací trhy rovněž procházejí změnami, a to jednak proto, že země začínají přecházet na digitální vysílání, a také proto, že se zvyšuje konkurence obsahů založených na internetu. Tento vývoj upoutává pozornost na regulační změny, které by mohly být v budoucnu nutné.

Růst a rozvoj trhů s komunikačními službami se projevují i u obchodu s telekomunikačními zařízeními. Telekomunikační obchod v zemích OECD dále roste a nyní představuje 2,2 % celkového obchodu. Růst je nejvíce znatelný mezi členskými a nečlenskými zeměmi a zvyšující se import ze zemí, jako je Čína, má velký vliv na vyrovnanost obchodu. Export do nečlenských zemí se od roku 1996 zvýšil na 66 %, zatímco import z těchto zemí se zvýšil na 112 %.

Čína je jednou z pěti rozvíjejících se zemí ze skupiny známé jako BRICS (Brazílie, Rusko, Indie, Čína a Jižní Afrika). Patří mezi nejrychleji rostoucí trhy informačních a komunikačních služeb na světě a vývoj v těchto pěti zemích má v zemích OECD efekt přelévání. V letech 2000 až 2005 se výdaje na informační a komunikační technologie v ekonomikách zemí BRICS zvyšovaly o více než 19 % ročně, ze 114 miliard USD na 277 miliard USD, zatímco celosvětové výdaje na informační a komunikační technologie se zvyšovaly jen o 5,6 % ročně a výdaje zemí OECD o 4,2 % ročně.

Poslední vývoj trhů s komunikačními službami zemí OECD je prospěšný pro spotřebitele a dále se zvyšuje podíl výdajů domácností na komunikační zboží a služby. Tyto trhy se budou v dalších dvou letech dále rozvíjet, protože operátoři se odchylují od hlasových služeb a nabízejí širší rozsah služeb. Bude proto nutné, aby tvůrci politik neustále sledovali trhy a politiky přehodnocovali, protože by mohly ztratit svůj optimální charakter. Bude větší zájem o rozšíření technologií založených na vláknech blíže ke koncovým uživatelům a tvůrci regulačních předpisů budou muset rozhodovat o roli regulace ve vztahu k těmto sítím. V dalších dvou letech dojde pravděpodobně k bližší integraci vysílacích a telekomunikačních trhů, protože se prostřednictvím telekomunikačních sítí poskytuje stále více video služeb. Tvůrci regulačních předpisů tak budou nuceni harmonizovat obsah předpisů na všech platformách.

© OECD 2007

Tento přehled není oficiálním překladem OECD.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD www.oecd.org/bookshop/

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci: e-mail: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights/

